

dr hab. Rafał Kotwis prof. UAP
Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz
w Poznaniu

Poznań, styczeń/luty, 2024 r.

RECENZJA
w postępowaniu habilitacyjnym
Pana dra Michała Puszyńskiego

Dnia 06.11.2023 zostałem powołany przez Radę Doskonałości Naukowej w celu wykonania recenzji w postępowaniu habilitacyjnym Pana dra Michała Puszyńskiego.

Otrzymałem następujące materiały: (wersja papierowa i elektroniczna)

- Dane osobowe
- Wniosek przewodni
- Odpis dyplomu doktorskiego
- Dorobek artystyczny - portfolio
- Autoreferat *W dialogu z materią i przestrzenią*, składający się z rozdziałów:
Przebieg kariery zawodowej
Prezentacja postawy twórczej oraz genezy projektów
Autoreferat
Stele
Krajobraz wypalanej ziemi
Konkluzja
Bibliografia
Spis ilustracji
Dokumentacja fotograficzna dzieła habilitacyjnego
- Dorobek dydaktyczny

1. Przedstawienie podstawowych danych o kandydacie:

Pan Michał Puszyński urodził się w 1976 roku w Kędzierzynie Koźlu. W 1996 roku rozpoczął studia, a w 2001 uzyskał tytuł magisterski na Wydziale Ceramiki Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. W latach 1999-2003 był asystentem koreańskiego artysty Seung Ho Yanga w jego pracowniach w Korei, Francji i Szwajcarii. W 1999 w Częstochowie wybudował pierwszy w Polsce piec Tongkama. W 2003 roku rozpoczął pracę na Wydziale Szkła i Ceramiki Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu jako asystent w Pracowni Ceramiki Artystycznej prowadzonej przez prof. Przemysława Lasaka, która funkcjonuje w strukturze Katedry Ceramiki na kierunku

Sztuka i Wzornictwo Ceramiki. Od 2003 do 2019 roku prowadził tam zajęcia dydaktyczne, początkowo jako asystent, po uzyskaniu stopnia doktora sztuk pięknych w 2013 roku – jako adiunkt, a w roku akademickim 2015/2016 pełnił funkcję kierownika pracowni (podczas urlopu zdrowotnego prof. Lasaka). Na przestrzeni lat prowadził zajęcia dydaktyczne dla grup studentów III i IV roku studiów jednolitych magisterskich, następnie, po zmianie struktury kształcenia – studentów II, III roku studiów licencjackich oraz I roku studiów magisterskich. Podczas zastępstwa w 2015/2016 roku za zgodą Rady Wydziału był promotorem dyplomów licencjackich i magisterskich. Przez szereg lat uczył studentów zagranicznych programu Erasmus, Erasmus+, oraz umów dwustronnych, a w roku akademickim 2018 – w ramach niestacjonarnych interdyscyplinarnych studiów II stopnia z wykładowym językiem angielskim. Pracę dydaktyczną w I Pracowni Ceramiki Artystycznej kontynuował aż do wyjazdu na stypendium Fulbrighta (2019-2020, USA), a następnie na projekt badawczo-naukowy w European Ceramic Work Center (2020-2021, Holandia). Od 2021 roku samodzielnie prowadzi Pracownię Technik Rzeźbiarskich – Ceramika w Katedrze Technik Rzeźbiarskich na Wydziale Rzeźby i Mediacji Sztuki oraz przedmiot techniki rzeźbiarskie dla studentów I i II roku studiów magisterskich Wydziału Ceramiki i Szkła. Od 2023 roku prowadzi obowiązkowy dla studentów I stopnia studiów stacjonarnych przedmiot alternatywne techniki wypalania ceramiki. W latach 2006-2021, dzięki licznym podróżom związanym z działalnością artystyczno-badawczą, miał możliwość uczestniczenia w procesie nauczania na wielu uczelniach zagranicznych: Northern Arizona University, Flagstaff, USA; Jingdezhen Ceramic Institute, Jingdezhen, Chiny; University of Pecs, Faculty of Music and Visual Arts, Pecs, Węgry; Centre Professionnel International de Formation aux Arts Céramiques, Nancy, Francja; Anadolu University, Faculty of Fine Arts, Eskişehir, Turcja; Arizona State University, Tempe, USA; Oslo National Academy of the Arts, Oslo, Norwegia; University of Tennessee, School of Art, Knoxville, Tennessee, USA; University of Bilbao, Department of Fine Arts, Bilbao, Hiszpania.

2. Przedstawienie podstawowych danych o obowiązujących przepisach prawa na dzień, wszczęcia ocenianego postępowania habilitacyjnego:

Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

3 2. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

3. Obowiązek publikacji nie dotyczy osiągnięć, których przedmiot jest objęty ochroną informacji niejawnych.

3. Przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych, w tym:

- tytuł osiągnięcia;

W dialogu z materią i przestrzenią

Stele (2013-2018) – upublicznione podczas wystaw indywidualnych:

- Galeria Neon, Wrocław, 2016
- Stara Kopalnia, Wałbrzych, 2016
- Galeria Konduktorownia, Częstochowa 2019

Krajobraz wypalanej ziemi (2019-2020) – zrealizowany podczas stypendium polsko- amerykańskiej Komisji Fulbrighta, upublicznione podczas wystawy indywidualnej:

- Ceramic Complex Northern Arizona University, Flagstaff, Arizona, USA, 2020

- ocena wskazanego przez kandydata osiągnięcia naukowego, w tym, czy stanowi ono znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej;

Pan Michał Puszyński ma świadomość pewnego problemu, przed którym staje artysta i jednocześnie naukowiec, który chce zdobywać następne stopnie w swojej pracy. W rozdziale *Prezentacja postawy twórczej oraz genezy projektów*, odwołuje się do słów Henry Moora dotyczących mówienie, czy też pisanie o swoich pracach. Jest w tym pewna pułapka, która poprzez za duże teoretyzowanie może uczynić z nas rzeźbiarzy po prostu teoretyków, a chyba nie oto chodzi. Niestety ministerialne zasady wymagają od nas pewnego opisu i tu myślę, że pan Michał bardzo dobrze sobie poradził, wprowadzając czytelnika w meandry technologii, która oczywiście jest bardzo ważna, delikatnie przy tym dotykając istoty prac pozostawiając odbiorcy swobodną interpretację.

W rozdziale tym autor skupia się na genezie własnej twórczości, jak sam pisze:

„Gdybym miał nazwać to, co jest stałe, niezmiennie w mojej twórczości, określiłbym to jako poszukiwanie kodu, który skrywają faktury, przestrzeń, masa, kształt, kolor, objętość, gęstość – i którym zapisane są procesy zachodzące w przyrodzie... – moje rzeźby to produkty swoistego procesu, wywiedzione z działania bezpośrednio w materii, gdzie przyjmuje się istnienie błędów i prób, by ukazać idee przemiany, erozji, działania czasu, które są głównymi zagadnieniami mojej twórczości...Od momentu, kiedy rozpocząłem pracę z dużymi obiektami, przekonałem się, jak istotne wartości niosą ze sobą skala, objętość, gęstość i waga. Wielkoformatowe rzeźby budują pełną napięcia relację między przedmiotem a człowiekiem...Staram się wciąż badać i przesuwać granice gliny/ceramiki jako ekspresyjnego

medium oraz poszukiwać metod tworzenia poprzez stawianie pytań i poszukiwanie indywidualnych odpowiedzi. Moje działania to forma dialogu, który prowadzę z materia, przestrzenią oraz żywiołem ognia na przestrzeni ponad dwóch dekad pracy artystycznej”

Oczywiście to tylko część istotnych dla artysty myśli wyrwanych z kontekstu, ale myślę jak ważnych dla samego działania. Pan Michał w swojej twórczości duży nacisk kładzie na podróżowanie, jak sam twierdzi ceramika stała się jego paszportem do świata poza swój ojczysty kraj. Bardzo mocno podkreśla wpływ koreańskiego artysty ceramika Seung Ho Yanga na swoją twórczość i filozofię pracy. Dzięki niemu miał kontakt z piecem typu Tonhkama i to doświadczenie mógł przenieść do Polski. Proces z dalekiego wschodu całkowicie pochłonął artystę. Sprawił, że na nowo zakochał się w technologii i odnalazł swoją drogę.

Przechodzimy do sedna *Autoreferatu* i podrozdziału *Stele*. Jest to cykl rzeźb zrealizowanych w latach 2016-2019, które były prezentowane pod różnymi tytułami podczas wystaw w kraju i zagranicą. Jak twierdzi sam zainteresowany instalacja *Development & Decay*, stanowiła podwaliny pod nowe projekty związane z wielkoformatowymi rzeźbami ceramicznymi. Rozwój uczelni i nowe zaplecze technologiczne pozwoliły artyście na nowe realizacje. Tak zaczął się nowy cykl rzeźb wielkoformatowych. Na początku wypalanych w piecu gazowym do temperatury 1250 stopni. Były to projekty spontaniczne z ekspresyjną fakturą dążące do masywnej formy rzeźbiarskiej inspirowane elementami architektury i kontrastowym malarstwem. Ich monolityczny kształt, zamykający się w obrysie prostopadłościanu odwoływał się do architektonicznych *Stelli*. Istotnym elementem twórczości habilitanta jest balansowanie pomiędzy przedmiotem a pomnikiem, skala, która musi działać na odbiorcę, musi go przyciągać, ale nie dominować lub być zdominowana jak przedmiot. Następnym elementem istotnym jest archiwum naturalnych form z przeszłości, które w przestrzeniach muzealnych nabierają nowego znaczenia. Często oderwane od miejsca przeznaczenia stają się samodzielnymi bytami. Ta abstrakcyjność była inspiracją do tworzonej serii. Następnym istotnym elementem jest wpływ budowy z surowej gliny stosowane w zachodniej Afryce. Dzięki tej technice z wykorzystaniem wewnętrznego stelażu z drewna można, w krótkim czasie budować wielkoformatowe obiekty. Przechodząc do samych obiektów związanych z cyklem muszę przyznać, że jest odczuwalne poczucie pewnego nieokreślonego czasu. Pewnej podróży. Z tą różnicą, że dla mnie jest to niejako podróż w przyszłość do zaginionej cywilizacji z innej planety, a może naszej za kilka tysięcy lat. W tym ukryta jest chyba moc ceramiki i kod, który potrafi wydobyć artysta. Sam podróżując, zdobywając doświadczenie, inspiracje dawnymi technikami i obiektami potrafi zabrać także odbiorcę w podróż w nieznaną. Oglądając wystawę i poszczególne obiekty czułem się jakbym czytał opowieści o pilocie Pirxie, czy też inne przygody rodem wyjęte z powieści Lema. Zawarty w nich potencjał pewnej prawdy o artefaktach stanowi podwaliny pod istotny element odbioru sztuki jakim jest ciekawość i pewien zachwyt kulturą.

Objaśnione w tekście wybrane prace faktycznie są wyważone w kontekście odbioru społecznego, wyczuwalne są aspekty różnych kultur od naszych europejskich po daleki wschód jak i Afrykę. Łączenie z malarstwem podbija ich ekspresję i daje im nowy potencjał. Są jednocześnie formą jako tłem. Obrazem i podobrazem. Rzeźbą i blejtraniem.

Massivel, Massivell, Double gate, Monolith, Silo II, South gate czy *Study on basic form nr 17* (także uwielbiam malarstwo Mark'a Rothko) to tylko niektóre przykładowe formy z całej serii dające pogląd na ich kształt. Skala, masa, materia i magia ognia.

Mam świadomość, że przy tego typu działaniu niestety dokumentacja fotograficzna nie jest w stanie oddać uczucia współlistnienia z formą. To tak z górami, jeszcze nigdy nie udało mi się zdjęciem oddać tego uczucia jakie jest po wejściu na szczyt. Jednak dzięki temu doświadczeniu

mogę sobie wyobrazić efekt jaki mógłbym doświadczyć stojąc przed rzeźbą np. *monolith*, która faktycznie ma coś z pozaziemskiego systemu obronnego. Ważnymi obiektami dla artysty były dwie realizacje związane z projektem pokazu. Praca *NH Memorial*, Festiwal Wysokich Temperatur 2015, Wrocław i Rzeźba *DOŁOK* zrealizowana podczas Europejskich Dni Kultury, Nancy, Francja 2017. Obie prace wymagały dużego zaangażowania od strony technicznej i logistycznej. Doświadczenie pana Michała okazało się niezbędne a wykorzystana technika wypału w otulinie z maty włókna ceramicznego okazała się wspaniałym widowiskiem, które zafascynowało publiczność, która mogła doświadczyć żywiołu ognia. Tego typu realizacje i zaproszenia stanowią o wybitności artysty, który potrafi podjąć się nietuzinkowych wyzwań. *Krajobraz wypalanej ziemi* to kolejny rozdział *Autoreferatu* z nowym cyklem prac. Zaczyna się długim opisem technologii oraz doświadczenia związanego z wypałem ceramiki drewnem. Czytelnik może dowiedzieć się o historii tej technologii. Poznać techniki i rodzaje piecy jak np. Anagama czy Naborigama. Dowiadujemy się o procesie, który jednoczy ludzi, trwa nawet do kilku tygodni. Sam wypał potrafi trwać kilka dni. Gdzie trzeba kontrolować ogień 24 h na dobę. Jestem w stanie poczuć klimat dzięki doświadczeniu jakie miałem ponad 20 lat na plenerze w Bieszczadach w miejscowości Czarna, właśnie z kolegami z Wrocławia. Potencjał ognia wspólnej pracy posiada w sobie niesamowity ładunek. Uczestnicząc w wypale ma się poczucie obcowania z kilku tysięczną tradycją. Odczuwa się piętno minionych wieków co potęguje poczucie jedności z naturą i dawną kulturą. Doskonale w tej kwestii rozumiem autora. Ciekawość dotycząca wypału, pewna niepewność, która kryje się za tego typu procesem i przyzwolenie na przypadek czy błąd ma w sobie potencjał ukrytego piękna, dzieła prawdziwego, zrodzonego z żywiołu. Tego typu doświadczenie jest niemożliwe w kontrolowanych warunkach a przy produkcji masowej wręcz niechciane. A to często błąd czy przypadek decyduje o pięknie. Ale na to też potrzeba lat żeby zaakceptować porażkę czy też ingerencję natury w powstający artefakt.

W tym rozdziale poruszany jest także istotny temat związany z ekologią i zanieczyszczeniem środowiska. Puszyński jest osobą zaangażowaną w problem współcześnie trawiący naszą planetę i stara się rozwiązywać to na płaszczyźnie ceramiki. Efektem tej pracy jest programem *The Modern Approach to Wood-Fired Ceramics*, który został zgłoszony do stypendium Senior Award polsko-amerykańskiej Komisji Fulbrighta. Oraz wniosek inwestycyjny „Wytworzenie prototypu specjalistycznego pieca do wypalania ceramiki z oprzyrządowaniem” do Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Do realizacji stypendium Fulbrighta artysta wybrał jednostką Northern Arizona University we Flagstaff. Piękne miejsce, obdarzone wspaniałą naturalną architekturą. Wielki Kanion czy formacje skalne w Sedonie to nowa inspiracja dla artysty. Jak wskazuje autor jedną z pierwszych form stworzonych na miejscu była *Canyon* naturalna odpowiedź na zastaną przestrzeń. Forma odpowiadająca miejscu i jego charakterowi, wrażeniu artysty. Następną formą jest *Tectonic* odpowiedź artysty na miejsce Lava River Cave. Forma, która stara się ujarzmić siłę, cisza i chaos. Forma *CocconII*, która towarzyszy autorowi od lat i zawsze wędruje z nim w nieznanne miejsca przyjmując nowe kształty i ekspresję. Forma *Axle* z widocznym mechanicznym charakterem, odpowiadająca na zastaną formę w przestrzeni natury. Formy *Cinder cone – tower – Cinder cone II*, które bezpośrednio odwołują się do naturalnego krajobrazu Arizony. W skład serii wchodzi jeszcze *Twin tower*, *Temple* i *Meteor*. Wszystkie prace mają potencjał zapisu wrażeniowego artysty. Przypatrując się w skupieniu, odbiorca może przebyć tysiące kilometrów i przez moment stanąć przed ogromnym obliczem naturalnej architektury Arizony. Zapis czasu za pomocą gliny towarzyszy nam od wieków, pan Puszyński tworzy nową formę zapisu wrażeniowego, który ma w sobie potencjał emocji i uczuć.

- informacja o spełnieniu przez kandydata kryterium dotyczącego wykazania się istotną aktywnością naukową lub artystyczną;

Na samym wstępie należy zaznaczyć, że aktywność artystyczna i badawcza kandydata jest bardzo bogata. Wymienianie wszystkich informacji było by zbędną wyliczanką. Jako osoba recenzująca i oceniająca w jakiś sposób działalność artystyczną z całym przekonaniem mogę stwierdzić, że aktywność pana Michała budzi szacunek i cieszy fakt, że są tak zaangażowani ludzie, w tak istotne sprawy związane ze sztuką. Przechodząc do konkretnych należy wymienić ponad osiemnaście autorskich realizacji wykonanych po doktoracie m.in. w Hiszpanii, Holandii, USA, Niemczech, Łotwie, Chinach, Węgrzech, Francji, Turcji, Egipcie i Litwie. Udział w wystawach zbiorowych, których było dwadzieścia jeden po doktoracie i tu oprócz placówek polskich także zagraniczne na Łotwie, we Francji, Chinach, Korei, Niemczech, Holandii, USA, Dani, Hiszpanii. Pan Puszyński za swoją aktywność niejednokrotnie zdobywał nagrody: 2021 Stypendium twórcze z budżetu Ministra Kultury Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Stypendium zostało przyznane na realizację projektu Ekspansja w European Ceramic Work Center w Holandii. 2019 Stypendium Polsko - Amerykańskiej Komisji Fulbrighta - Fulbright Senior Award przyznane na 9 miesięczny projekt badawczo - naukowy w Northern Arizona University, Flagstaff, AZ, USA. 2018 Kultura polska na świecie - Grant Instytutu Adama Mickiewicza przyznany w celu udziału w konferencji NCECA oraz wykłady na uczelniach w USA 2015 Nagroda II stopnia Rektora Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu za osiągnięcia artystyczne, naukowe i organizacyjne 2012 finalista konkursu Luvenes Wratislaviae, Nagroda Prezesa Polskiej Akademii Nauk.

Aktywnie udzielał się w sympozjach i plenerach artystycznych. Od doktoratu było ich ponad dziesięć. W Niemczech, USA, na Węgrzech, w Turcji, Kairze, Litwie, Dani i Korei. Jego prace znajdują się w kolekcjach publicznych: Muzeum w Gliwicach, Polska, Mark Rothko Art Center, Daugavpils, Łotwa, World Ceramic Biennale, Korea, International Ceramic Studio, Kecskemet, Węgry, The Panevėžys Civic Art Gallery, Litwa, National Ceramic Art Center, Tunis, Tunezja, Northern Arizona University, Flagstaff, USA.

Samo portfolio podzielone jest na dwa główne rozdziały *Rzeźba* i *Instalacje*. W rozdziale Rzeźba znajdują się reprodukcje prac od 2000 roku około trzydzieści form ceramicznych do roku 2012. Następnie są prace wchodzące w skład pracy habilitacyjnej i najnowszy projekt z cyklu *Ekspansja*. Tu warto się na chwilę zatrzymać. Nowa seria podąża w kierunku malarstwa. Artysta tworzy jakby monolityczne płótna, które podlegają procesowi. Ich forma pozostaje niezmienna, zmianie ulega gest towarzyszący formie. Niczym zapis czasu na pradawnych artefaktach.

Pomimo różnic w postrzeganiu wartości artystycznych w sztuce, pomimo faktu, że ceramika jest mi mniej znanym medium to czuje dużą bliskość z twórczością pana Puszyńskiego. Myślę, że jest to spowodowane podobnym wiekiem i czasami, w których doświadczenie Czarnobyla czy twórczość Beksińskiego i Abakanowicz też kształtowały moją świadomość. Ciekawym aspektem pracy habilitanta jest *Instalacja*. Reprodukacje prac z filmów wideo pokazujących korozję, pewien rozpad, siłę natury budzą zainteresowanie i stanowią o dużej otwartości autora na eksperyment i stosunek do własnej twórczości. Są także ciekawym komentarzem do otaczającego nas świata. *Erosion House, Erosion Work in Progress, Erosion – Compilation, Entrence/Exit/Entrence, Factory, Czas to rzeźba, Smoke*. To tylko niektóre tytuły reprezentujące wyżej wymienione działania. Wszystko to kusi do podsumowania jednym słowem – Czas.

- informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę kandydata do stopnia doktora habilitowanego.

Zaczynając od strony organizacyjnej i popularyzującej należy wymienić ważny element, który wprowadził pan Puszyński do polskiej ceramiki. Zbudował pierwszy w Polsce piec typu Tongkama w Częstochowie. Następnie w 2006 podjął się budowy pieca Tongkama w ośrodku plenerowym ASP w Luboradowie. Autorstwo, organizacja i przeprowadzenie projektu badawczego polegającego na budowie unikalnego urządzenia do wypalania ceramiki przy pomocy drewna wzorowanego na średniowiecznych piecach używanych w Korei. Jest duży wkład w rozwój polskiej ceramiki oraz dydaktyki.

Pan Puszyński mocno zaangażowany jest w projekty kuratorskie i koordynację wydarzeń artystycznych. Na przełomie lat 2006-2023 było ich ponad siedemnaście. M.in. 2023 Organizacja i współkuratorstwo II edycji wystawy Sakura - wrocławskie dni inspiracji kulturą japońską. Centrum Preformatywne, Piekarnia, Wrocław. 2022 Opracowanie koncepcji, realizacja oraz koordynacja sympozjum międzynarodowego Odkrywanie Ognia w dniach 21-30 października. 2019 Kurator sekcji ceramiki podczas Festiwalu Wysokich Temperatur 2019 organizacja i koordynacja procesu budowy pieca typu Train Kiln wraz z profesorem Jasonem Hess, Northern Arizona University pokazu i wykładu profesora Samuel Chung, Arizona State University oraz pokazu budowy wielkoformatowych naczyń Onggi - Hyangjong Oh (Korea) 2018 Organizacja i moderowanie wykładu, pokazu oraz warsztatów dla studentów studiów magisterskich i doktoranckich w języku angielskim profesora Teda Neal'a z Ball State University, Muncie, IN, USA który jest jednym z najbardziej znanych specjalistów w zakresie budowy pieców ceramicznych w USA, 2017 Współorganizacja projektu REFORM(A) w Starej Kopalni organizowanego przez koło naukowe studentów Katedry Ceramiki ASP Wrocław wraz z Pracownia Ceramiki ASP Warszawa. 2013 Beyond & between- Ponad i pomiędzy. Współorganizacja projektu międzywydziałowej współpracy, Ośrodek plenerowy ASP, Luboradów. Współorganizacja konferencji: Michał Puszczyński, Piotr Makąła, Bożena Sacharczuk) 2007 Sztuka ognia-Galeria BWA Design, Wrocław. Organizacja i kuratorstwo międzynarodowej wystawy prezentującej rzeźby formy i naczynia powstałe w unikalnej technologii wypalania drewnem w piecu Tongkama w Ośrodku Plenerowy ASP w Luboradowie.

To tylko niektóre wymienione aktywności Pana Michała, chcąc wymienić wszystkie osiągnięcia napisałbym chyba najdłuższą recenzję w życiu, co oczywiście wynika z dużej aktywności kandydata. Pan Michał udzielał się także na wielu projektach Artystycznych polegających na prezentacji własnych realizacji i umiejętności. Na przełomie lat 2004-2023 było ich ponad trzydzieści. M.in. 2023 Udział w wypale pieca opalanego drewnem typu Anagama na zaproszenie francuskiego stowarzyszenia Terre Plain Ceramique. Przeprowadzenie wykładu pt. Michal Puszczyński - woodfired ceramic, Taintrux , Francja. 2021 Wykład pt The modern approach to wood-fired ceramic podczas kongresu on-line International Academy of Ceramic ,On the Eage , Alto Univeristy, Finlandia. Wykład poświęcony badaniom prowadzonym podczas stypendium Fulbrighta oraz możliwościom budowy nowoczesnych pieców zasilanych biomasa. 2020 Wykład pt. Ceramic Sculpture i pokaz technik rzeźbiarskich dla studentów i wykładowców Cocoino Community College, Flagstaff, Arizona, USA. 2018 Wykład pt. Polish Contemporary Ceramic dla studentów i wykładowców International School , Jingdezhen Ceramic Institute, wykład pt. Michal Puszczyński Ceramic Sculpture w LaBArtz Ceramic Studio, Jingdezhen, Chiny. 2014 Pokaz autorskich technik budowania rzeźb ceramicznych, realizacja

obiekty ceramiczne, wykład autorski o polskiej ceramice artystycznej i własnej praktyce, Anadolu University, Eskisehir, Turcja. 2010 Wykład pt. Woodfired ceramic in Poland podczas 1st European Wood-fired Ceramic Conference, Brollin, Niemcy. I tu znowu ilość i aktywność jest imponująca. Pod tym względem materiał opracowany jest bardzo rzetelnie. Nie sposób pominąć autorskich monografii, których pan Michał popełnił cztery. Cytowania w opracowaniach, których jest ponad trzydzieści. Cytowania w czasopismach, których jest ponad dziesięć. Na końcu warto wymienić członkostwo w instytucjach. od 2021 członek Zespołu Konsultacyjnego Polsko Amerykańskiej Komisji Fulbrighta, od 2019 członek International Academy of Ceramic (IAC) Szwajcaria, od 2018 członek National Council on Education for the Ceramic Arts (USA). 2000-2005 członek projektu „Naori Tongkama” Francja, Korea, Szwajcaria.

Przechodząc do dydaktyki pan Michał rozpoczął swoją przygodę w 2003 roku na Wydziale Sztuki i Ceramiki Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu jako asystent w Pracowni Ceramiki Artystycznej prowadzonej przez prof. Przemysława Lasaka, która funkcjonuje w strukturze Katedry Ceramiki na kierunku Sztuka i Wzornictwo Ceramiki. Od 2003 do 2019 roku prowadził tam zajęcia dydaktyczne, początkowo jako asystent, po uzyskaniu stopnia doktora sztuk pięknych w 2013 roku jako adiunkt, a w roku akademickim 2015/2016 pełnił funkcję kierownika pracowni (podczas urlopu zdrowotnego prof. Lasaka). Na przestrzeni lat prowadził zajęcia dydaktyczne dla grup studentów III i IV roku studiów jednolitych magisterskich, następnie, po zmianie struktury kształcenia studentów II, III roku studiów licencjackich oraz I roku studiów magisterskich. W latach 2006- 2022 był recenzentem wielu prac pisemnych zarówno licencjackich jak i magisterskich, promotorem kilkunastu licencjackich i magisterskich prac dyplomowych oraz promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim. Przez szereg lat uczył studentów zagranicznych z wymian studenckich w ramach programów Erasmus, Erasmus+, oraz umów dwustronnych, a w roku akademickim 2018 – niestacjonarnych interdyscyplinarnych studiów II stopnia z wykładowym językiem angielskim. Pracę dydaktyczną w I Pracowni Ceramiki Artystycznej kontynuował aż do wyjazdu na stypendium Fulbrighta (2019-2020, USA), a następnie na projekt badawczo-naukowy w European Ceramic Work Center (2020-2021, Holandia). Od 2021 roku samodzielnie prowadzi Pracownię Technik Rzeźbiarskich – Ceramika w Katedrze Technik Rzeźbiarskich na Wydziale Rzeźby i Mediacji Sztuki oraz przedmiot techniki rzeźbiarskie dla studentów I i II roku studiów magisterskich Wydziału Ceramiki i Sztuki. Od 2023 roku prowadzi obowiązkowy dla studentów I stopnia studiów stacjonarnych przedmiot alternatywne techniki wypalania ceramiki.

W latach 2006-2021 w związku z licznymi podróżami związanymi z działalnością artystyczno-badawczą miał możliwość uczestniczenia w procesie dydaktycznym na wielu uczelniach zagranicznych. Jako profesor wizytujący prowadził zajęcia dydaktyczne, gdzie udzielał korekt indywidualnych i zbiorowych oraz demonstrował techniki, których używam przy realizacji swoich rzeźb. Prezentował wykłady i przeprowadzał ćwiczenia dotyczące metod wypalania ceramiki na uczelniach: 2020 Ceramic Complex, Northern Arizona University, Flagstaff, Arizona, USA- 2020 Cocoino Community College, Flagstaff, USA, 2018 Ceramic Complex, Northern Arizona University, Flagstaff, Arizona, USA, 2018 Jingdezhen Ceramic Institute, Jingdezhen, Chiny, 2015 Centre International de Formation aux Arts Céramiques, Nancy, Francja, 2011 Oslo National Academy of the Arts, Oslo, Norwegia, 2012 Centre International de Formation aux Arts Céramiques, Nancy, Francja, 2010 University of Tennessee , School of Art, Knoxville, Tennessee, USA, 2006 University of Bilbao, Department of Fine Arts, Bilbao, Hiszpania.

Dostarczona dokumentacja przedstawia bogaty dorobek dydaktyczny. Różnorodność prac, rozwiązań i propozycji jest imponująca i ciekawa. Studenci realizują prace w różnych technikach, korzystają z możliwości pieca plenerowego w Luboradowie. Widać, że mają możliwość doświadczyć skali w ceramice a pan Puszyński dzieli się swoją wiedzą w sposób bezkompromisowy. Wyczuwalne jest poświęcenie i misja pedagoga, stara się oddać to co sam otrzymał.

Podsumowując recenzję jestem zmuszony z całkowitą odpowiedzialnością podziękować habilitantowi za wspaniałą podróż przez świat ceramiki. Sztuki która kryje w sobie tyle historii i kultury. Zawiera w sobie przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. Bogate wnętrze autora otwartość na doświadczenie, podróże, ludzi i inne kultury zbudowało podwaliny pod wspaniały dorobek artystyczny.

Biorąc pod uwagę przedstawioną pracę habilitacyjną pana dra Michała Puszyńskiego stwierdzam, że przygotowana praca jest oryginalną wypowiedzią twórczą i stanowi znaczący wkład dla sztuki, oraz że spełnia warunki określone w Art. 219 ust. 1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), **dlatego wnioskuję o nadanie dr. Michałowi Puszyńskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.**

dr hab. Rafał Kotwils, prof. UAP